

Metodika tvorby Zoznamu ÚJ SC pre účely vykazovania vzájomných vzťahov v súhrnnom celku

Ministerstvo financií SR zostavuje konsolidovanú účtovnú závierku ústrednej správy (na 2. úrovni konsolidácie) a súhrnnú účtovnú závierku (SÚZ) verejnej správy (na 3. úrovni konsolidácie). V rámci zostavovania týchto účtovných závierok dochádza k eliminácii vzájomných vzťahov, ktoré identifikujú a do procesu konsolidácie „nahlasujú“ účtovné jednotky súhrnného celku. Deje sa tak na základe zberu *konsolidačného balíka a formulára vzájomných vzťahov*.

Konsolidačný balík predkladajú štátne rozpočtové a príspevkové organizácie, štátne fondy¹, obchodné spoločnosti štátu, štátne podniky, subjekty založené zákonom a vyššie územné celky so svojimi organizáciami vo svojom konsolidovanom celku (na 1. úrovni konsolidácie).

Formulár vzájomných vzťahov SC predkladajú obce a mestá a organizácie v ich konsolidovaných celkoch (na 1. úrovni konsolidácie).

Zoznam ÚJ SC neslúži primárne na sledovanie konsolidovaných celkov na 1. úrovni konsolidácie, i keď v prípade kapitol štátneho rozpočtu a vyšších územných celkov sú organizácie zatriedené podľa príslušného konsolidovaného celku aj na 1. úrovni. Je to najmä z toho dôvodu, že všetky tieto organizácie sú aj používateľmi Centrálného konsolidačného systému MF SR (CKS), v ktorom sa technicky nastavuje aj „hierarchia“ účtovných jednotiek týchto konsolidovaných celkov na 1. úrovni.

Rozpočtové, príspevkové organizácie a obchodné spoločnosti obcí a miest nie sú v Zozname ÚJ SC označované s príslušnosťou k svojmu konsolidovanému celku na 1. úrovni konsolidácie, ich členenie nie je z pohľadu vykazovania vzájomných vzťahov v rámci súhrnného celku dôležité.

Nie každá účtovná jednotka, ktorá je zahrnutá do súhrnnej účtovnej závierky aj vykazuje vzájomné vzťahy voči iným organizáciám resp. voči nej sa vykazujú vzájomné vzťahy.

Niektoré účtovné jednotky sú súčasťou súhrnnej účtovnej závierky len svojou individuálnou účtovnou závierkou, nepredkladajú konsolidačný balík ani formulár vzájomných vzťahov. Iné zase predkladajú aj vzájomné vzťahy resp. sú povinné sledovať a vykazovať vzájomné vzťahy voči iným jednotkám pre ich následnú elimináciu na konkrétnej úrovni konsolidácie. **Zoznam ÚJ SC existuje práve z toho dôvodu, aby účtovné jednotky v súhrnnom celku vedeli, ktoré z nich majú vykazovať vzájomné vzťahy a zároveň voči komu.**

Mimo súhrnného celku a tým aj mimo Zoznamu ÚJ SC sú obchodné spoločnosti štátu a územnej samosprávy, ktoré sú v likvidácii alebo konkurze. Ak sa do likvidácie alebo konkurzu dostane obchodná spoločnosť, ktorá pred tým bola v Zozname ÚJ SC ako aktívna, zostáva súčasťou súhrnného celku ako aj v Zozname ÚJ SC do konca obdobia, v ktorom vstúpila do likvidácie alebo konkurzu. Nasledujúce účtovné obdobie je zo súhrnného celku a Zoznamu ÚJ SC vyradená.

V Zozname ÚJ SC sa nenachádzajú ani obchodné spoločnosti, ktoré nie sú pod kontrolou štátu alebo územnej samosprávy, sú konsolidované metódou vlastného imania, ktorá nevyžaduje sledovať vzájomné vzťahy – ide o spoločné účtovné jednotky a pridružené účtovné jednotky (obchodné spoločnosti štátu resp. územnej samosprávy s podielom na ich základnom imaní 50 %

¹ Ide o tri štátne fondy: Štátny fond rozvoja bývania, Národný jadrový fond a Environmentálny fond. Iné subjekty s názvom „fond“ napr. Fond na podporu umenia, sú zahrnuté do súhrnnej účtovnej závierky na tretej úrovni konsolidácie ako „ostatné subjekty“.

Ministerstvo financií SR

Sekcia štátneho výkazníctva

Odbor súhrnného výkazníctva štátu

a menej). Tieto sú súčasťou súhrnnej účtovnej závierky prostredníctvom zrealnenia hodnoty podielov v konsolidovaných účtovných závierkach kapitol ŠR, VÚC, obcí a miest.

	SÚZ*	Zoznam UJ SC**
Rozpočtové a príspevkové organizácie štátu	✓	✓
Rozpočtové a príspevkové organizácie územnej samosprávy	✓	✓
Štátne fondy	✓	✓
VÚC, obce a mestá	✓	✓
Subjekty založené zákonom	✓	✓
Obchodné spoločnosti štátu a obchodné spoločnosti		
VÚC, obcí/miest, z toho:		
Dcérske UJ (aktívne)	✓	✓
Spoločné UJ (aktívne)	✓	✗
Pridružené UJ (aktívne)	✓	✗
Neziskové organizácie štátu vo verejnej správe, nezaložené zákonom	✓	✗
Neziskové organizácie a záujmové združenia územnej samosprávy	✓	✗

** Súčasťou SÚZ v rozsahu KB a/alebo IUZ

** Súčasťou Zoznamu UJ SC pre účely vykazovania vzájomných vzťahov voči iným subjektom a vzťahov iných subjektov voči tejto skupine jednotiek.

Ďalej z vyššie uvedeného prehľadu vyplýva, že v Zozname UJ SC nie sú evidované ani neziskové organizácie založené štátom a územnou samosprávou, pričom nie je podstatná ich právna forma (neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby, záujmové združenia obcí a podobne). **Tieto subjekty nie sú súčasťou ani konsolidovanej závierky kapitoly ŠR, VÚC, obce/mesta. Ich individuálnu účtovnú závierku, ak ide o subjekt zaradený do verejnej správy, agreguje Ministerstvo financií SR do súhrnnej účtovnej závierky.** V praxi ide o nemocnice (n.o.), záujmové združenia na podporu regiónov a podobne. Tieto subjekty nepredkladajú konsolidačný balík ani formulár vzájomných vzťahov a voči nim sa nevykazujú vzájomné vzťahy.

1. Zdroje údajov pre aktualizáciu Zoznamu UJ SC

a) Register subjektov verejnej správy ŠU SR

Keďže súhrnný celok je prevažne tvorený subjektmi verejnej správy (viac ako 94 %), hlavným zdrojom pre tvorbu a aktualizáciu Zoznamu UJ SC je [Register subjektov verejnej správy](#) pravidelne zverejňovaný Štatistickým úradom SR (ŠU SR) na jeho webovom sídle www.statistics.sk v časti Databázy.

Zhodu medzi týmito dvomi zoznamami tvoria najmä všetky rozpočtové a príspevkové organizácie, obce a mestá, subjekty založené zákonom, obchodné spoločnosti štátu a územnej samosprávy vo verejnej správe. Naopak, hlavný rozdiel v počte organizácií predstavujú (ako je vyššie spomenuté) neziskové organizácie založené štátom a územnou samosprávou (tie sú súčasťou verejnej správy aj súčasťou súhrnného celku, ale v Zozname UJ SC pre účely sledovania vzájomných vzťahov sa neuvádzajú).

Aktuálnosť subjektov verejnej správy a tým aj Zoznamu UJ SC ovplyvňuje plnenie si informačnej povinnosti zo strany zriaďovateľov a zakladateľov organizácií, ktorými sú kapitoly ŠR, VÚC, obce a mestá. V ich kompetencii je možnosť založenia napr. obchodnej spoločnosti alebo zriadenia rozpočtovej organizácie. ŠU SR na základe doručených informácií prideluje Identifikačné Číslo Organizácie (IČO) a určuje sektorové zaradenie subjektu.

V prípade vzniku organizácie nie je zaraďovanie a sledovanie jednotiek v Zozname UJ SC problematické. Väčší problém predstavuje nenahlásenie zmien existujúcich organizácií, napríklad zmena adresy, zmena právnej formy alebo rozhodnutia o zrušení či likvidácii organizácie. O tejto informácii sa nemá ŠU SR ako dozvedieť, jedine od samotného zriaďovateľa/zakladateľa (výnimkou sú subjekty rušené na základe zákona, kde sa moment zrušenia odvodzuje od prijatej legislatívy).

Preto je nutné zo strany kapitol ŠR, VÚC, obcí a miest vždy a včas nahlasovať ŠU SR zmeny údajov existujúcich organizácií v konsolidovanom celku, aby sa prostredníctvom registrov ŠU SR premietli zmeny aj do Zoznamu UJ SC.

Subjekty verejnej správy z mesačného prehľadu ŠU SR spracováva Ministerstvo financií SR a manuálne vyhodnocuje, ktoré organizácie patria zároveň aj do Zoznamu UJ SC a v rámci ktorej skupiny (napr. príslušná kapitola ŠR, VÚC alebo skupina obecných jednotiek).

ŠU SR zverejňuje zmeny v subjektoch verejnej správy evidované v príslušnom mesiaci, do cca 10 dní nasledujúceho mesiaca (napr. zmeny v mesiaci jún do 10. júla).

b) Formulár F162 pre nahlasovanie zmien účtovných jednotiek v IS DataCentra

Z dôvodu aktuálnosti údajov aj v informačných systémoch prevádzkovaných [DataCentrom](#), existuje [formulár F162](#) pre nahlasovanie zmien údajov o organizáciách. Primárnym cieľom je pracovať s aktuálnymi dátami v IS CKS a IS RISSAM.

Týmto formulárom dávajú zriaďovatelia pokyn na aktualizáciu nielen vzniku/zániku organizácie, čo by malo byť v prvom rade zaznamenané v registri ŠU SR, ale aj na aktualizáciu podielov v prípade obchodných spoločností, druhu vzťahu organizácie k materskej účtovnej jednotke a podobne.

Správny postup pri nahlasovaní zmien v organizáciách kapitol ŠR, VÚC, obcí a miest je teda taký, že sa zmeny najprv nahlásia na ŠU SR a potom zašle F162 do DataCentra.

Ministerstvo financií SR pravidelne, na mesačnej báze manuálne porovnáva zozbierané informácie (subjekty verejnej správy ŠU SR, prijaté F162 v DataCentre) a zverejňuje Zoznam UJ SC za príslušný mesiac. To znamená, že napr. zmeny evidované počas mesiaca máj 2020 sú v Zozname UJ SC k 1.6.2020, reálne zverejnené na webovom sídle [Ministerstva financií SR](#) v mesiaci jún 2020.

2. Rozsah vzájomných vzťahov pre účely zostavenia SÚZ

V rámci súboru Zoznamu UJ SC je v záložke pre vysvetlivky uvedený aj rozsah vykazovania vzájomných vzťahov na tretej úrovni, teda pre účely zostavenia súhrnnej účtovnej závierky Ministerstvom financií SR.

Ide najmä o vzájomné vzťahy štátnych organizácií voči subjektom územnej samosprávy (a naopak), subjektov založených zákonom voči ostatným jednotkám v konsolidácii a podobne. Z dôvodu vysokej početnosti vzájomných vzťahov boli vybrané na sledovanie a vykazovanie v KB resp. FVV SC tie, ktoré predstavujú významné hodnoty. Ide napríklad o dane, návratné finančné výpomoci, pôžičky zo štátnych fondov, niektoré druhy poplatkov a ďalšie. Tento rozsah môže Ministerstvo financií na základe analýzy konsolidácie, legislatívy prípadne iných podkladov, rozširovať a definovať ďalšie vzájomné vzťahy na tretej úrovni konsolidácie.

Zhrnutie

- Zoznam UJ SC slúži primárne na určenie organizácií, ktoré majú vykazovať vzájomné vzťahy resp. voči ktorým organizáciám sa vykazujú vzájomné vzťahy, pre účely zostavenia konsolidovaných účtovných závierok vo verejnej správe a súhrnnej účtovnej závierky,
- Zoznam UJ SC definuje aj rozsah vykazovania vzájomných vzťahov na tretej úrovni konsolidácie, podľa príslušných úrovní súhrnného celku resp. skupín jednotiek,
- Zoznam UJ SC pre účely vykazovania vzájomných vzťahov nie je 1:1 so súhrnným celkom,
- V zozname UJ SC absentujú najmä neziskové organizácie územnej samosprávy, pretože nie sú zahrnuté ani v konsolidovanej účtovnej závierke na 1. úrovni konsolidácie,
- Zoznam UJ SC neobsahuje ani obchodné spoločnosti, ktoré vstúpili do konkurzu alebo likvidácie pred rokom 2009 (pred prvým rokom konsolidácie),
- V zozname UJ SC nie sú ani pridružené účtovné jednotky, hoci v konsolidovaných celkoch na 1. úrovni môžu byť predmetom konsolidácie,
- Zdrojom údajov je najmä register subjektov verejnej správy ŠU SR a zmeny evidované v IS DataCentra na základe doručených formulárov F162. V prípade, že sa zistia rozdiely oproti registru organizácií ŠU SR, je najprv nutné zabezpečiť správne údaje v tomto registri a následne zaslať formulár F162 do DataCentra.
- MF SR zverejňuje aktualizáciu Zoznamu UJ SC mesačne, cca do 14 dní nasledujúceho mesiaca,
- Prípadné chyby v údajoch organizácií (nie zmeny) je možné nahlasovať aj e-mailom na cpu@datacentrum.sk

Vypracoval:

Ing. Peter Ivánek

riaditeľ odboru súhrnného výkazníctva štátu